

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 10. sept. 2017 HØST

Kirkedag: 13.s.e.Trin/A

Tekst: 3 Mos 19,1-2+9-18; Gal 2,16-21; Luk 10,23-37

Salmer:

SK: Nu går vi glad * 447 * 730 * 729 * 728

LL: Nu går vi glad * 447 * 730 * 729 * 477 * 728

Hvis der var nogle af Bibelens fortællinger, jeg havde lov til at rive ud, fordi jeg ikke bryder mig om den, så vil det være beretningen om den barmhjertige samaritaner. Nu må jeg ikke rive den ud, for det er en fortælling, Jesus fortæller. Og jeg kan ikke rive det ud af Bibelen, jeg ikke bryder mig om, bare fordi jeg ikke kan lide det. Og netop fordi det er en fortælling af Jesus, så er jeg nødt til at forholde mig til den. Men jeg kan ikke lide den, og samtidig, så må jeg vende tilbage til den gang på gang.

Jeg kan ikke lide den, fordi den får mig til at føle mig dårlig. Altså ikke bare sådan, at jeg har det skidt. Men jeg ser mig selv som dårlig. En dårlig elsker. En dårlig næste-elsker.

Fortællingen handler jo netop om at elske sin næste. Og som Jesus fortæller, så skal man elske den, der hjælper én. Jesus drejer nemlig pointen, så at næsten, der skal elskes, bliver samaritaneren, der hjalp. Det burde jo ikke være så svært, at elske den, der hjælper. Jesus tvinger dermed også den lovkyndige til at sige, at han skal elske ham, der hjalp, for han blev den såredes næste. Alt andet ville jo være fuldstændig uanstændigt. Det kender vi jo fra vores hjemlige debat om at hjælpe flygtninge og mennesker i katastrofeområder. Ofte er det et argument, der køres frem, at det er så uanstændigt, at de, som har fået hjælp ikke er taknemmelige og elsker os, som har

hjulpet dem. Men Jesus tvister fortællingen, og tvinger den lovkyndige til at pege på samaritaneren som en, der skal elskes.

Det har krævet virkelig megen overvindelse af den lovkyndige at sige dette. Og han har godt forstået, at fortællingen handler slet ikke om at give eller modtage hjælp. Det handler om, hvem vi definerer som næste. For den lovkyndige var verden delt op i to: Der er os (jøderne), og der er de andre (de fremmede). Vi skal elske hinanden, jøderne. De fremmede er u-elskelige. Men nu stilles han lige pludselig i den situation, at skellet mellem os og de andre udslettes, og jeg og den fremmede er lige pludselig hinandens i samme tid og sted. Og, er jo Jesu anliggende, hvis du vil gøre dig fortjent og retfærdig til at gå ind i det evige liv, så ser du bort fra dette. Så ærer og elsker du dette menneske som du ærer og elsker dig selv. Og – og det er så også en af fortællingens pointer, det er ikke nok, at der elskes på det ideologiske plan, sådan noget med alle mennesker er lige værd, og menneskerettighederne osv. Nej, der skal elskes i hjertet og i handlinger som er nødvendige, som de er nødvendige for mig selv, uden personsanseelse.

Det er her, at jeg ikke så godt kan lide fortællingen af Jesus. Jeg havde jo jubilæum her i foråret. Og i den forbindelse blev der sagt rigtig mange pæne ting til mig og om mig. Det er jeg meget taknemmelig for. Et par dage efter var jeg sammen med menighedsrådets formand og næstformand, og jeg sagde til dem, at jeg virkelig godt kunne tænke mig at møde deres præst, for det var da et helt fantastisk menneske. De mange pæne ord varmede. Men det var jo ikke hele sandheden om mig. Jeg vil da gerne gøre det rigtige, helt som den lovkyndige, også sådan at mennesker kan blive ved med at fortælle gode og pæne ting om mig. Fortællingen af Jesus fortæller imidlertid noget helt andet om mig.

For når jeg læser fortællingen af Jesus, så dukker der en hel række af ansigter op. Ansigter fra mit liv. Nogle langt tilbage i tiden, nogle for ikke så længe siden. Ansigter på mennesker, jeg burde have elsket.

For efterhånden en del år siden var jeg til gensynsjubilæum i min gamle folkeskole. Vi var der ikke alle sammen fra klassen, og selvfølgelig var vi nysgerrige på, om nogle vidste noget om de manglende. En fortalte, at hun havde haft kontakt til en af pigerne fra klassen, som havde sagt, at hun ikke ville komme, og hun ville i øvrigt gerne have, at vi aldrig kontaktede hende desangående igen. Det lagde en dæmper på selskabet et øjeblik, og jeg fik utrolig dårlig samvittighed. Jeg forstod hende så godt. Men hun var bare så u-elskelig og så svær at være klassekammerat med. Så i stedet forpestedede vi hendes skoletid. Så, sådan set var det jo hendes egen skyld, det blev vi hurtigt enige om rundt om bordet, da vi således retfærdiggjorde os selv.

Jeg skal ikke trætte Jer med flere af mine dårlige samvittigheder. Men Jesu fortælling giver os ikke nogen som helst god begrundelse for at retfærdiggøre os selv. For det handler ikke om, om den anden er taknemmelige eller elskelig. Det handler om, om vi elsker og gør det nødvendige, for vore egne og for de andre. Der er ikke forskel på folk. Jesu fortælling gør ondt, fordi den viser, at jeg kan ikke retfærdiggøre mig selv. Jeg er nød til at ty til tilgivelse og nåde.

Der er en anden årsag til, at jeg ikke kan lide fortællingen. Det er den måde, hvorpå vi bruger den i kristenheden. Det er totalt misbrug; men det er så totalt, at vi tror, det er den rette brug. Jeg har været inde på det før i prædikener, og det er næsten blevet en kongstanke for mig, og det grundet konsekvenserne af misbruget, hvori vi flytter på fokus.

Fortællingen om den barmhjertige samaritaner er i megen dansk kristendomsopfattelse blevet fortællingen om, hvad kristendom er. Det er næstekærlighed og barmhjertighed. Og dermed retfærdiggør vi os selv som et godt kristeligt folk med en kristen kultur og tradition. Men det er altså ikke noget særegent kristeligt, at udvise barmhjertighed. Det er derimod noget særegent kristent, at udvise barmhjertighed og kærlighed med den u-elskelige og/eller fremmede.

Men kristendom er ikke kun det. Sidste søndag var temaet for gudstjenesten fokus og hvor det ligger. Bibelens fokus er Jesus. I dag tydeliggøres dette fokus i den lovkyndiges rigtige svar: Du skal elske (ja, det ved vi godt) *Herren din Gud*. Kristendom er fokuseret på Gud. Vi skal være vendt mod Gud i lovsang og tilbedelse, lydighed og nåde og retfærdighed fra Gud. Kristendom er at elske Gud, dele livets nu i Gudserkendelse og Guds nærvær, **og** vor næste. Når jeg kigger tilbage på mit liv og ser den lange række af næstes ansigter, som jeg ikke elskede, så må jeg erkende, at hvis ikke jeg først ser mig som elsket af Gud, har fokus på Gud, så kan jeg heller ikke elske disse u-elskelige mennesker. Men det hjælper godt på vej, når jeg med fokus på Gud og Guds kærlighed må sige til mig selv: Hvem er du, at du forholder disse mennesker Guds kærlighed, for lige nu er det dine hænder, der er tættest på at elske og hjælpe, sådan som Gud vil det?

Kristendom er ikke barmhjertighed og næstekærlighed. Kristendom er Guds kærlighed til mennesker, modtaget og givet videre i næstekærlighed. Kristendom handler om Gud og mennesker.

Det bliver jo langt mere konkret, når vi læser dette sammen med den gammeltestamentlige tekst med forskrifter for omsorgen og forholden sig overfor næsten i forskellige

situationer. Fælles for mange af disse forskrifter er, at det enkelte menneskes liv er til for de andre. Lad os sætte det i lyset af høsten, som jo også nævnes i forskrifterne. Der må ikke høstes rent, for der skal være noget for den fremmede og den fattige at samle op.

Vi holder høstgudstjeneste. Takkegudstjeneste for livet. Og dermed er det lige meget, om vi selv konkret har høstet eller høster ved alle andre erhverv. Vi takker for livet i det hele taget. For alt, hvad vi kan putte i livet. For fornødenhederne og luksus. Vi bor i den privilegerede del af verden. Vi bor i den del af verden, hvor en 50'er pludselig bliver 500 kr. værd, hvis den skal gives væk til hjælp for andre. Vi kan næsten ikke undvære den. Hele vort eksistensgrundlag skrider dermed. Men vor næste kan altså ikke købe mere end vi selv kan i Netto for en 50'er. Det er nok derfor vi hellere hjælper de fattige i fjerne egne, for vi ved jo af egen erfaring fra vores rejser ud i verden, at dér kan man få rigtig meget for en 50'er. Og prutter man lidt om prisen, kan man måske endda få endnu mere for kun en 20'er. Hvor er det nemt af falde i selvtretfærdighedens fælde. Men det er ikke den fattige, der falder i fælden.

Selvfølgelig skal vi også tage ansvar for os selv og vore egne. Og en 50'er her og der, - ja det svarer jo lige pludselig til et par tusinde i købekraft, og så er der jo ikke til smøger og restaurant i denne uge. Der er ingen af os, der behøver være bange for, at vi pludselig skulle have tømt pensionsopsparingen på nødhjælp. Men alle sådanne tanker er udsprunget af selvtretfærdigheden. Høstgudstjenestens salmer og bibeltekster skal hjælpe os til at ændre fokus, så vi ser livet i taknemmelighed til Gud og ser vor næste, ikke som middel til selvtretfærdighed, men som elskelige medmennesker, for hvem Guds hjerte banker.

Kristendom er tro på Gud og kærlighedens gerninger til næsten. Når Gud elsker os meget, så er det for at vi har mulighed for også at elske. Når Gud giver os meget til livet, så er det for at vi har muligheder for at give meget, at deles om livet. Vi har jo alligevel kun livet, mens vi har det. Men i kærlighed og tro, har vi også evigheden. Det har vi, fordi Gud elsker uden personsanseelse.

Måske skal vi undvære noget for næstens skyld og nød; men Guds kærlighed skal vi ikke undvære. Lad os deri netop ikke undvære, men i taknemmelighed deles om Guds gode gaver til os alle.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen